

FİNTEK SEKTÖRÜNDE YENİ DÖNEM

I - GİRİŞ

Geride bıraktığımız 2021 yılının Aralık ayı finansal teknoloji (“FinTek”) sektörü için hareketli bir yıl kapanışı oldu.

Bu çerçevede, bilişim suçlarının ve finansal suçların incelenmesi amacıyla ihtisas mahkemelerinin kurulmasına yönelik Hakimler ve Savcılar Kurulu kararını, ödeme hizmetleri ve elektronik para ihracına ilişkin ikincil düzenlemelerin yürürlüğe girmesi ve nihayet sektörün uçtan uca resmedildiği Rekabet Kurumu tarafından hazırlanan sektör Rekabet Kurumu FinTek Raporu’nun yayımlanması izledi. Aynı ay içerisinde dijital bankaların faaliyet esaslarına ve servis modeli bankacılığına ilişkin düzenlemenin de yürürlüğe girmesi sektörü köşe bucak şekillendirdi.

Böylelikle bir zincirin halkalarının tamamlanması gibi, sektörün düzenleyici çerçevesi sil baştan belirlenmiş ve tamamlanmış oldu. Konuya ilişkin yapmış olduğumuz bu çalışma ile bir taraftan sektörel düzenlemeler hakkında genel bir bilgilendirme yapılması, diğer taraftan bu düzenlemelerin olası etkilerinin kısa vadeli bir bakış açısıyla özetlenmesi amaçlanmıştır.

II- 2021 YILININ SON DÜZENLEMELERİ

1- İhtisas mahkemelerinin kurulması:

Hakimler ve Savcılar Kurulu Birinci Dairesi’nin 25.11.2021 tarihli, 1229 ve 1230 sayılı Kararları (“Kararlar”) 30 Kasım 2021 tarihli ve 31675 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. Alınan Kararlar ile aşağıda belirtilen davalar için ihtisas mahkemelerinin kurulmasına karar verilmiştir.

- i- *Türk Ceza Kanunu’nda düzenlenen bilişim suçlarına ilişkin davalar,*
- ii- *6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun’da (“Kanun”) düzenlenen finansal suçlara ilişkin davalar.*

Bu Kararlar ile hukuki uzmanlık gerektiren bu alanların ve ihtisaslaşmış mahkemelerin gerekliliğinin tespiti oldukça isabetli olmuştur. Son dönemde yaygınlaşarak habis bir hal alan bilişim suçlarının etkisinin azaltılabilmesi etkin ve caydırıcı bir yargılama sürecinin işletilmesine bağlıdır. Bu noktada teşkil ettiği suç tipinin niteliği gereği ortaya çıkan dijital delillerin sadece bilirkişi marifetiyle değil, aynı zamanda karar vericiler tarafından da anlaşılır olması önemlidir. Dolayısıyla, ilerleyen günlerde teknik bilgi ve birikimle donatılmış yargıçlardan oluşan ihtisas mahkemelerinin daha hızlı, etkin ve caydırıcı içtihatlarla imza atacağına kuşku bulunmamaktadır. Nitekim alınan Kararlar, yargı reformu ve İnsan Hakları Eylem Planı’nın gerçekleştirilmesi yolunda da ilerleme kaydedilmesini sağlayacak niteliktedir.

2- Sektöre özgü ikincil düzenlemelerin yayımlanması:

1 Aralık 2021 tarih ve 31676 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelik (“Ödeme Hizmetleri ve E-Para Yönetmeliği”) ve Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşlarının Bilgi Sistemleri ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcılarının Ödeme Hizmetleri Alanındaki Veri Paylaşım Servislerine İlişkin Tebliğ (“Ödeme

+90 212 4014 401

info@srp-legal.com

www.srp-legal.com

Hizmetleri ve E-Para Bilgi Sistemleri **Tebliği**) yayım tarihleri itibariyle yürürlüğe girmiştir. Ödeme Hizmetleri ve E-Para Yönetmeliği ve Ödeme Hizmetleri ve E-Para Bilgi Sistemleri Tebliği'nin yürürlüğe girmesiyle Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı ile Ödeme Kuruluşları ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Yönetmelik ("**Mülga Yönetmelik**") ve Ödeme Kuruluşları ve Elektronik Para Kuruluşlarının Bilgi Sistemlerinin Yönetimine ve Denetimine İlişkin Tebliği ("**Mülga Tebliğ**") yürürlükten kaldırılmıştır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ("**TCMB**") tarafından Kanun'a dayanılarak hazırlanan Ödeme Hizmetleri ve E-Para Yönetmeliği ile ödeme ve elektronik para kuruluşlarının ("**Kuruluşlar**") faaliyetleri, ödeme hizmetlerinin sunulması ve elektronik para ihracına ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda yapılan değişikliklere bakıldığında ilk olarak mevzuatta tanımlanan kuruluşların mali bünyelerinin sağlamaştırılması hedefiyle finansal yükümlülüklerinin artırılmasının tercih edildiğini söylemek mümkündür. Ödeme Hizmetleri ve E-Para Yönetmeliği ile mevzuatta tanımlanan kuruluşların faaliyet izin süreçlerinin sıkı bir şekilde düzenlendiği, asgari öz kaynak ödeme yükümlülüklerinin arttırıldığı ve TCMB nezdinde teminat bulundurma yükümlülüğünün getirildiği görülmektedir. İlaveten, mevzuatta tanımlanan kuruluşların yabancı kuruluşlar ile yapacakları iş birlikleri, döviz ile yapabilecekleri işlemler, şube ve temsilci aracılığıyla yürütebilecek işlemler de hükme bağlanmıştır. Bu bağlamda birçok başlıkta yeni ve sıkılaştırılmış düzenlemelerin olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Ödeme Hizmetleri ve E-Para Yönetmeliği ile getirilen düzenlemelerin kapsam ve içeriğinin, ödeme ve elektronik para hizmeti sunan kuruluşların daha akredite kılmaya dönük düzenlemeler içerdiği söylenebilir. Bu anlamda, özellikle mevzuatta tanımlanan kuruluşlara getirilen çeşitli içerikteki TCMB'ye raporlama yükümlülüklerinin kuruluşların süreklilik arz eder şekilde gölge denetim mekanizmasına tabi oldukları anlamını taşımaktadır. Bu düzenlemeleri detaylıca mercek altına aldığımız değerlendirmemiz yazının devamında "*III - Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelik Üzerine Değerlendirmeler*" başlığı altında sunulmuştur.

3- Rekabet Kurumu'nun ödeme hizmetlerindeki FinTech'lere ilişkin raporu:

Rekabet Kurumu 08.12.2021 tarihinde Ödeme Hizmetlerindeki Finansal Teknolojilere Yönelik İnceleme Raporu'nu ("**Rekabet Kurumu FinTek Raporu**") yayımlamıştır. Her ne kadar ödeme hizmetleri pazarı TCMB düzenlemelerine tabi olsa da bu düzenlemeler içerisinde ve bunların dayanağını oluşturan 6493 sayılı Kanun kapsamında TCMB'ye pazardaki rekabetin tesisine veya adil rekabet koşullarının teminine yönelik özel bir görev ve yetki tanınmamıştır. Oysa örneğin, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu kapsamında elektronik haberleşme pazarındaki rekabet koşullarının tesisi konusunda ilgili sektör düzenleyicisi olan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'na özel bir görev ve yetki tanınmıştır. Dolayısıyla, ödeme hizmetleri pazarındaki rekabet koşullarının denetiminin, düzenleyicinin özel görev ve yetkisi ile değil, Rekabet Kurumu'nun görevli ve yetkili kılındığı 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde gerçekleştirileceği aşikardır. Bu anlamda, Rekabet Kurumu tarafından çıkarılan sektör raporu yani Rekabet Kurumu FinTek Raporu, pazarın rekabet perspektifinden resmedildiği önemli bir çalışma olmuştur.

Rekabet Kurumu FinTek Raporunun oluşturulma sistematığının

- (i) yerleşiklerin dışlayıcı davranışları,
- (ii) düzenlemeler ve
- (iii) pazar dinamikleri,

üst başlıkları altında oluşturulduğu görülmektedir.

Rekabet Kurumu FinTek Rapor’unda kapsamlı bir şekilde FinTek sektörünün ortaya çıkış nedenleri, buradaki oyuncuların ürün ve hizmetlerini pazarlamada karşılaştığı zorluklar ile pazardaki inovasyonun ve rekabet koşullarının artmasının önündeki engeller, hem pazardan hem de yerleşik teşebbüslerden kaynaklı dışlayıcı etki ve eylemler değerlendirilmiş, FinTek ekosisteminin gelişimi adına sektörün dinamikleri de dikkate alınarak rekabet perspektifinden önerilere yer verilmiştir.

FinTek şirketlerinin yürüttükleri faaliyetlerde büyük ölçüde bankacılık altyapısına bağımlı olmasının bu şirketler ile bankalar arasında dikey bir ilişkiyi doğurduğu, bankalardan hizmet alınamadığı durumda ise FinTek şirketlerinin geliştirdiği çoğu ürün ve hizmetin tüketiciler ile buluşmasının mümkün olmadığı ifade edilmiştir.

FinTek şirketlerinin üst pazarda bankalardan hizmet alırken alt pazarda ise bankalar ile rekabet halinde olduğu bu pazar yapısının ise telekomünikasyon ve perakende gibi pazarlar ile benzeri özellikler gösterdiği değerlendirilmiştir.

Rekabet Kurumu telekomünikasyon pazarı ile ödeme hizmetleri pazarı arasında bir yakınsama kurmuş ve finansal hizmetleri sağlayacak şirketler açısından sahip olunan müşteri verisini dikkate alarak her bir bankanın hâkim durumda olabileceğini belirtmiştir. Kanaatimizce buradaki tespit önemlidir. Bu tespit öncesindeki dönemde, bankaların FinTek’lere altyapı/hizmet sağlamaya dönük sözleşme yapmaktan imtina etme güdülerini destekleyen en önemli etken olan bankaların TCMB tarafından öngörülen düşük pazar payı eşiğine dayalı olarak sözleşme yapma yükümlülüğüne tabi olmadıkları yönündeki olası savunmalarının bu tespitle birlikte boşa çıkmış olmasıdır.

4- Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi’nin FinTek ekosistemine ilişkin durum raporu:

Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi koordinasyonunda hazırlanan “Türkiye Fintek Ekosistemi Durum Raporu 2021” (Rapor) yayımlandı.

Rapor, yurt içi ve yurt dışı yatırımcılara, girişimcilere ve akademik literatüre referans sağlamak üzere hazırlanmış olup raporda, finansal teknolojiler alanında son yıllarda hayata geçirilen ve FinTek sektörünün gelişimine ön açan düzenlemelere detaylı bir şekilde yer verilmiştir. Ulusal bazda gerçekleşen yenilikler ve bu doğrultuda ortaya çıkan yeni iş modellerine değinilmiştir.

Rapora göre Türkiye’de 70,3 milyon aktif bireysel dijital bankacılık kullanıcısı bulunmakla birlikte, 1,7 milyon POS cihazı, 52 bin ATM, 82,8 milyon kredi kartı, 54,4 milyon ön ödemeli kart sayısına ulaşıldığı; temassız ödeme oranının %48 seviyesine ulaştığı, ayrıca, aktif olarak 520 FinTek şirketinin faaliyet gösterdiği ekosistemde 2021 yılında 64 milyon ABD dolarını aşkın

+90 212 4014 401

info@srp-legal.com

www.srp-legal.com

yatırım gerçekleştirdiği ve 2021 yılı içerisinde yetkilendirilen FinTek'lerin 48 milyon ABD dolar ederinde toplam hisse satışı gerçekleştirdiği ifade edilmiştir.

Buna ek olarak, Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından üzerinde çalışılmaya devam edilen Milli FinTek Stratejisi Belgesi'nin temel vizyon ve stratejisi oluşturulmuştur. 2022-2025 yılları arasında FinTek ekosistemine ilişkin eylem planını ortaya koyacak olan Milli FinTek Stratejisi Belgesi'nin 2022'nin ilk aylarında yayımlanmasının öngörüldüğüne değinilerek, sektörün gelişimi için bir yol haritası niteliğinde olacağı belirtilmiştir.

5- Dijital bankacılığa ilişkin yönetmelik:

29 Aralık 2021 tarih ve 31704 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Dijital Bankaların Faaliyet Esasları ile Servis Modeli Bankacılığı Hakkında Yönetmelik ("**Dijital Bankacılık Yönetmeliği**") 1 Ocak 2022 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Dijital Bankacılık Yönetmeliği ile elektronik bankacılık hizmetleri dağıtım kanalları üzerinden hizmet veren şubesiz bankaların faaliyetlerine ve bankacılık hizmetlerinin finansal teknoloji şirketleri ve diğer işletmelere bir servis modeli olarak sunulabilmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir. Dijital bankalar bakımından, faaliyet sınırlamaları, zorunlu hizmet süreklilik seviyesi ve lisanslama gereklilikleri Dijital Bankacılık Yönetmeliği'nin düzenleme alanları olarak karşımıza çıkmaktadır.

Dijital Bankacılık Yönetmeliği kapsamında dijital bankalara bu yönetmelikte ya da ilgili alt düzenlemelerde aksi belirtilmediği sürece, mevduat ya da katılım bankası olmalarına göre, kredi kuruluşlarının gerçekleştirebileceği tüm faaliyetleri yerine getirebilme olanağı sağlanmıştır. Bu kapsamda bu yönetmeliğe ilave olarak kredi kuruluşlarının uymakla yükümlü olduğu tüm mevzuat hükümlerine de uymakla yükümlü kılınmışlardır.

Dijital bankalara bazı faaliyet kısıtlamaları ve bu kısıtlamalara istisnalar getirilmiştir. Kısıtlamalara bakıldığında dijital bankaların kredi müşterilerinin yalnızca finansal tüketicilerden ve KOBİ'lerden oluşabileceği görülmekte ve sınırlı bir müşteri portföyü çizilmektedir. Ancak, bankalar arası piyasalarda ya da para ve sermaye piyasalarında faaliyet göstermek suretiyle kredi olarak sayılan işlemler gerçekleştirmesi, diğer bankalara kredi kullandırması, KOBİ boyutunu aşan işletmeler için döviz kredisi kullandırması gibi işlemlerde yukarıda belirtilen müşteri portföy sınırlamasına tabi tutulmamışlardır.

Dijital bankaların genel müdürlük ile genel müdürlüğe bağlı birimleri dışında muhabirlik, acentelik, temsilcilik gibi her ne ad altında olursa olsun teşkilatlandırmaya gitmesi engellenmiştir. Müşteri şikayetlerini ele alabilmek üzere en az bir fiziksel büro kurması zorunlu hale getirilmiştir. Ancak bunun bir şube gibi kullanılmaması gerekir. Ayrıca kendi kuracakları ATM ağları üzerinden müşterilerine hizmet sunma olanağı sağlanmıştır.

Dijital bankaların internet bankacılığı ve mobil bankacılık dağıtım kanalları için taahhüt edilen süreklilik yüzdesi %99,8'den daha düşük bir değer olamayacaktır.

Dijital bankaların kuruluş ve faaliyet izni genel şartları Bankaların İzne Tabi İşlemleri ile Dolaylı Pay Sahipliğine İlişkin Yönetmeliği'nde bulunan bankaların kuruluş ve faaliyet izni almalarına

+90 212 4014 401

info@srp-legal.com

www.srp-legal.com

ilişkin şartlardır. Dijital bankaların faaliyet izni alabilmesi için gerekli asgari ödenmiş sermaye tutarı nakden ve her türlü muvazaadan arı olarak ödenmiş olmak üzere, bir milyar Türk Lirası olarak belirlenmiştir. Başvuru sahibinin hâkim ortaklarının teknoloji, elektronik ticaret ya da telekomünikasyon hizmetleri sunan tüzel kişiler olması durumunda Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun başvuru sahibinden, Risk Merkezi ile bilgi alışverişi sözleşmesi imzalanmış olmasını şart koşabileceği belirtilmiştir.

Düzenleme ile dijital bankaların bir müşterisine kullanılabilecekleri teminatsız nakdi tüketici kredilerin toplamı, ilgili müşterinin aylık ortalama net gelirinin dört katını; aylık net gelir belirlenemiyorsa, toplam on bin Türk lirasını aşmayacak şekilde sınırlanmıştır.

İlaveten, bu yönetmelik ile servis modeli bankacılığı esasları düzenlenmiş olup servis bankasının yalnızca yurt içinde yerleşik arayüz sağlayıcılara ve yalnızca kendi faaliyet izinleri çerçevesinde servis modeli bankacılığı hizmeti verebileceği hükme bağlanmıştır.

Mevcut bankaların durumuna ilişkin olarak dijital bankalar dışındaki faaliyet izni almış ve mevcut faaliyet izinleri çerçevesinde fiziksel şubeleri üzerinden de hizmet sunmaları mümkün olan diğer bankaların bu yönetmelik çerçevesinde ayrı bir başvuru yapılması gerekmeyeceği öngörülmüştür. Söz konusu bankalar için bu Dijital Bankacılık Yönetmeliği'nin dijital bankalarla ilgili hükümleri uygulanmayacaktır.

III - ÖDEME HİZMETLERİ VE ELEKTRONİK PARA İHRACI İLE ÖDEME HİZMETİ SAĞLAYICILARI HAKKINDA YÖNETMELİK ÜZERİNE DEĞERLENDİRMELER

Bu başlık altında Yönetmelik tahtında ilk defa tanımlanan bazı kavramlara ve dikkat çeken önemli düzenlemelere yer verilmiştir.

- **Genişletilen elektronik para kapsamı ve kripto varlıkların durumu**

Yönetmelik, sadece birebir bir itibari para karşılığı olarak çıkarılan ve sanal olarak oluşturulup dijital ağlar üzerinden dağıtımı yapılan gayri maddi varlıkların, *i)* ihraç eden ödeme ya da elektronik para kuruluşu tarafından kabul edilen fon karşılığı ihraç edilmesi, *ii)* elektronik olarak saklanması, *iii)* Kanun'da tanımlanan ödeme işlemlerini gerçekleştirmek için kullanılması ve *iv)* ihraç eden kuruluş dışındaki gerçek ve tüzel kişiler tarafından da ödeme aracı olarak kabul edilmesi durumunda elektronik para olarak kabul edilebileceklerini düzenlemiştir.

Her ne kadar sanal olarak oluşturulup dijital ağlar üzerinden dağıtımı yapılan gayri maddi varlıklar ifadesine yer verilmiş olmasıyla kripto varlıklar akla gelse de birebir bir itibari para karşılığında çıkarılma şartı kripto varlıkların bu kapsamda değerlendirilemeyeceği anlamına gelmektedir. Bu kapsamda kripto varlıkların elektronik para niteliğinde olmadığına ilişkin değerlendirmeler geçerliliğini korumaya devam edecektir.

- **İlk defa düzenlenen bir kavram olarak "anonim ön ödemeli araç"**

Yönetmelik, "herhangi bir şekilde ödeme hesabına bağlı olmayan ve kimlik tespiti veya doğrulaması yapılmamış, önceden ödeme ya da yükleme yapılması suretiyle kullanılabilir hale gelen, tekrar yükleme yapılma imkânı bulunan veya bulunmayan şekilde ihraç edilebilen ve yüklenen bakiye kadar kullanıma izin verilen ön ödemeli araç" tanımıyla ilk defa karşılaştığımız bir "anonim ön ödemeli araç" kavramına

+90 212 4014 401

info@srp-legal.com

www.srp-legal.com

yer vermiştir. Bu araçlar yalnızca anonim ön ödemeli araç hamilinin fiziken işyerinde bulunduğu ve anonim ön ödemeli aracın fiziken kullanıldığı ödeme işlemleri ile güven damgası alan hizmet sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcılar nezdinde yapılacak mal veya hizmet alımlarına ilişkin ödeme işlemleri ve fatura ödeme işlemlerinde kullanılabilir.

Tanımlamaya bakıldığında anonim olarak çıkartılan, mağaza ve market alışverişlerinde kullanılan, bakiyesi doldurulabilen alışveriş ve yemek kartları ile toplu taşıma için kullanılan benzer işlevdeki ulaşım kartları anonim ön ödemeli araç olarak değerlendirilebilir. Bu kapsamda anonim ön ödemeli bu araçların bazı istisnalar dışında online işlemlerde kullanılmayacağı hükme bağlanmıştır.

- **Faaliyet izni başvuru şartlarının sıkılaştırılması ve iki aşamalı değerlendirme**

Öncelikle faaliyet izni başvurusu yapan şirketin unvanının ödeme kuruluşu ya da elektronik para kuruluşu olduğunu gösterir ibareleri içermesi zorunlu tutulmuş, başvuru ücreti olarak beş yüz bin Türk Lirası ödenmesi öngörülmüştür. İlave, başvuruda bulunan şirketler için hizmet kapsamına bağlı olarak değişen asgari ödenmiş sermaye tutarları şartı da hükme bağlanmıştır.

Ön başvuru olarak değerlendirilebilecek bu gerekli şart ve belgelerin tamamlanması sürecinin ardından faaliyet izin süreci başlamaktadır. Daha önce tek aşamadan oluşan bu süreç Yönetmelik'te istihbari inceleme aşaması ve nihai aşama olmak üzere iki basamaklı olarak düzenlenmiş, faaliyet izninin elde edilmesine daha sıkı şartlar getirilmiştir. Düzenlemeye göre, faaliyet izninin alınmasını takiben Kuruluşlar'ın bir milyon Türk Lirası tutarındaki lisans ücretini ödemeleri de gerekecektir.

- **Asgari özkaynak yükümlülüğü**

Mülga Yönetmelik'te olduğu gibi, asgari özkaynak tutarı ödeme kuruluşlarının hizmet kapsamına göre değişir şekilde belirlenmiştir. Öyle ki asgari özkaynak tutarının münhasıran fatura ödemeye aracılık eden ödeme kuruluşları için 5.5 milyon Türk Lirası'ndan, diğer ödeme kuruluşları için 9 milyon Türk Lirası'ndan ve elektronik para kuruluşları içinse 25 milyon Türk Lirası'ndan az olamayacağı düzenlenmiştir. Bu asgari tutarların Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan fiyat endekslerindeki yıllık değişimler göz önünde bulundurularak TCMB tarafından her yıl Ocak ayında tekrar değerlendirileceği hükme bağlanmıştır. İlave, özkaynak tutarının bahsedilen asgari özkaynak sınırlarının üzerinde olması halleri için ise Kuruluşlar'ın ödeme hacimlerinin büyüklüğüne göre ilave aralıklar tespit edilmiş ve buna göre hesaplama yapılması düzenlenmiştir.

- **Pay edinim ve devirleri**

Mülga Yönetmelik'e göre mevcut nitelikli pay sahipleri arasında yapılan her türlü devir izne tabi iken Yönetmelik ile bazı devirlerin yapılması izne tabi tutulmamış, yalnızca TCMB'ye bildirim şartı öngörülmüştür. Bu kapsamda sermayenin %10'unu ve daha fazlasını temsil eden payların edinilmesi veya bir ortağa ait doğrudan veya dolaylı payların sermayenin %10, %20, %33 veya %50'sini aşmayan, nitelikli pay sahiplerinin imtiyazlarında değişiklik yaratmayan pay devirleri izne tutulmamıştır.

- **Kuruluşlar tarafından yapılamayacak faaliyetler**

Kuruluşlar, faaliyet izni başvurularında belirtilen faaliyetlerden ancak TCMB tarafından uygun görülenleri yürütebileceklerdir ve başvuru sırasında belirtilmeyen ödeme hizmetinin sunulabilmesi için planlanan faaliyetlerine ilişkin TCMB'den izin almalıdırlar. Bununla birlikte, faaliyetlerini güvenli kılmak

+90 212 4014 401

info@srp-legal.com

www.srp-legal.com

adına yapılacak tamamlayıcı nitelikteki yan hizmetler ile alanlarına ilişkin eğitim ve danışmanlık hizmetleri dışında herhangi bir ticari faaliyette bulunamayacaklardır. Kuruluşlar, istisna halleri saklı kalmak üzere işlemin her iki tarafının da Türkiye’de yerleşik olduğu ve Türkiye’de bulunan ödeme hizmeti sağlayıcılarının kullandığı ödeme işlemleri ile ilgili olarak döviz alım satım işlemi yapamayacaklardır. İlaveten, mevduat veya katılım fonu kabul edemeyecek, kredi veremeyecek, banka gibi faaliyet gösterdikleri izlenimini uyandırmayacaklardır.

- **Şube açma ve temsilcilik**

Kuruluşlar faaliyetlerini şube açmak suretiyle veya elektronik ve fiziki kanallar üzerinden temsilci aracılığıyla yürütebilecektir. Düzenlemeye göre, temsilcilik ilişkisi yazılı bir temsilcilik sözleşmesine dayanmalıdır ve temsilci Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği tarafından listeye kaydedilmelidir. Temsilcinin yetkilerine ilişkin olarak, elektronik para kuruluşunun temsilcisinin elektronik para ihraç etme yetkisi olmayacağı vurgulanmalıdır.

- **Yabancı Kuruluşlar ile iş birliği**

Yönetmelik’in getirdiği en dikkate değer değişikliklerden biri şüphesiz Kuruluşlar’ın yurt dışında yerleşik tüzel kişiler ile olan iş birliğinin düzenlenmesi olmuştur. Yönetmelik’e göre Kuruluşlar, TCMB’den izin almış olan yurt dışında yerleşik tüzel kişilerle amaç veya faaliyetleri doğrultusunda iş birliği yapabilecektir. Ancak söz konusu yabancı tüzel kişinin aynı zamanda merkezinin bulunduğu ülkenin ilgili makamları tarafından ödeme hizmeti sunma veya elektronik para ihracı konusunda yetkilendirilmiş olması gerekmektedir. İş birliği yapılan yurt dışında yerleşik tüzel kişi, müşteriye karşı tek başına hizmetin görünen yüzü olamayacaktır. Bununla birlikte, Kuruluşlar iş birliği çerçevesinde sunulan hizmetler ile ilgili olarak yurt içinde yerleşik müşterilere karşı sorumlu olmaya devam edecektir.

- **Ödeme fonlarının korunması, nemalandırılması izni ve teminat yükümlülüğü**

Yönetmelik ile Kuruluşlar, ödeme fonlarını, diğer fonlardan ayırıştırarak takip edecek ve bunları yalnızca ödeme işleminin gerçekleştirilmesi amacıyla kullanabilecektir. Bu fonlar bir banka nezdinde Kuruluşlar adına açılacak ve sadece bu fonların korunması amacıyla kullanılacak koruma hesaplarına yatırılacaktır. Ödeme fonlarının, koruma hesabının bulunduğu bankada gecelik vadede nemalandırılmasının ise Yönetmelik hükümlerine aykırılık oluşturmayacağı düzenlenmiştir.

Yönetmelik’teki düzenleme uyarınca, ödeme fonları koruma hesapları ile elektronik para koruma hesapları, fon sahiplerinin haklarının tazmin edilmesi ve Kuruluşlar’ın Kanun’dan kaynaklanan yükümlülüklerinin yerine getirilmesini teminen ilgili banka tarafından bloke edilecektir.

Ayrıca, Kuruluşlar’a TCMB nezdinde teminat bulundurma yükümlülüğü getirilmiştir. TCMB nezdinde bulundurulması gereken asgari teminat miktarı, münhasıran fatura ödemeye aracılık eden ödeme kuruluşları için iki milyon Türk Lirası, diğer ödeme kuruluşları için üç milyon Türk Lirası ve elektronik para kuruluşları için beş milyon Türk Lirası olarak belirlenmiştir.

- **Kötü niyetli kullanım faaliyetlerine karşı işyeri kayıt sistemi**

Ödeme işlemlerine ilişkin süreçlerin kolaylaştırılması ve ödemeler alanında dolandırıcılık ve kötü niyetli kullanım faaliyetlerinin önlenmesi amacıyla, ödeme hizmeti kapsamına giren bir ödeme yöntemi ile

+90 212 4014 401

info@srp-legal.com

www.srp-legal.com

mal ve hizmet sunan işyerine, bu işyerine özgü bir işyeri kodunun Bankalararası Kart Merkez A.Ş. tarafından verileceği düzenlenmiştir.

- **Kişisel verilerin korunması**

Yönetmelik “hassas müşteri verisi” ifadesine yer vermiş, bu ifade “ödeme emrinin verilmesinde veya müşterinin kimliğinin doğrulanmasında kullanılan ve üçüncü kişilerce ele geçirilmesi veya değiştirilmesi halinde dolandırıcılık ya da müşteri adına sahte işlem yapılmasına imkân verebilecek kişisel veriler ile müşteri güvenlik bilgileri” olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda Kuruluşlar’a, dış hizmet alımında kendisine ve müşterilerine ait hassas müşteri verileri başta olmak üzere sırların ve kişisel verilerin korunması için gerekli tedbirleri alma yükümlülüğü getirilmiştir. 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (“KVKK”) tahtında müşterinin açık rızasının alınacağı ve müşteriden gelen talep ya da talimat olmaksızın temin edilen verilerin yurt içindeki ve yurt dışındaki üçüncü kişilerle paylaşılmayacağı ve aktarılamayacağı düzenlenmiştir.

IV – SONUÇ

İhtisas mahkemelerinin kurulması ile başlayan düzenlemeler döneminde, hukuki uzmanlık gerektiren alanların tespiti ve bu yönde atılan ihtisas mahkemelerinin kurulması adımı yargı reformu ve İnsan Hakları Eylem Planı’nın gerçekleştirilmesi yolunda ilerleme kaydedilmesini sağlayacak bir gelişme olarak değerlendiriyoruz.

Öte yandan Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından ilerleyen günlerde yayımlanması planlanan Milli FinTek Stratejisi Belgesi’nin sektörün gelişimi için önemli bir yol haritası niteliğinde olacağı değerlendirilmektedir.

Bir diğer yeni düzenleme olan Dijital Bankacılık Yönetmeliği ise FinTek oyuncularına banka bağımsız hareket alanı yaratmakta ve bu daha serbest hareket alanı içerisinde finansal hizmetler sektöründe yenilikçi hizmetler sunabilmelerine olanak sağlamaktadır. Ortaya çıkan ürün ve hizmet çeşitliliğinin ise pazardan ürün ve hizmet alan tüketicilere olumlu yansıtacağını öngörüyoruz.

Ödeme hizmetleri alanında uzun zamandır beklenen Yönetmelik’e bakıldığında ise, düzenlemelerin Kuruluşlar’ı bankalar karşısında söz konusu pazarda daha etkin olabilme imkanına kavuşturacağını söylemek gerekir. Zira ödeme ve elektronik para kuruluşlarının faaliyetlerinin net bir şekilde düzenlenmesi, tüketicilerin bu kuruluşlara güven duymasına zemin hazırlayacaktır. Ancak bir diğer yönüyle de Kuruluşlar’ın faaliyete girişinden hizmet yürütme süreçlerine kadar pek çok noktada yeni yükümlülüklerin ve sıkılaştırılmış kuralların geldiğini görüyoruz. Bu düzenlemelerin pazara girişleri zorlaştıracığı ve pazardaki aktörler bakımından da uyum süreçlerinin yönetilmesinde zorluklar yaratacağı ve bu zorlukların pazardan çıkışlara yol açabileceği duyulan kaygılar arasında. Nitekim Rekabet Kurumu da Rekabet Kurumu FinTek Rapor’unda bu yönde tespitlerde bulunmuş, bankalar gibi çok geniş faaliyet alanına ve ülke ekonomileri üzerinde büyük etkiye sahip finansal kuruluşlar dikkate alınarak hazırlanan düzenlemelerin, henüz bir ya da birkaç hizmet dalında sınırlı faaliyet hacmine sahip FinTek şirketlerine birebir uygulanmasının, pazardaki banka dışı yeni oyuncular için orantısız bir külfetin oluşturacağı görüşüne yer vermiştir.

+90 212 4014 401

info@srp-legal.com

www.srp-legal.com

